

batenburgnotarissen

Laten we een afspraak maken

Batenburg Notarissen

mr. Nadine Holman

Westerhoutplein 4, Beverwijk (0251-262800)
Tempeliersstraat 20A, Haarlem (023-5530900)
info@batenburg.eu
www.batenburg.eu

Mantelzorg

Belangenvereniging MantelzorgNL:

5 miljoen mantelzorgers in Nederland, waarvan 800.000 zwaarbelast

Gekmakende bureaucratie, stapels formulieren en tot 4 uur per week aan administratie

Steeds opnieuw bewijzen dat je mantelzorger bent

Wat komt er aan de orde?

- Terminologie en misverstanden
- Verschil levenstestament / algehele volmacht / beperkte volmacht
- Werkt mijn levenstestament per direct of niet?
- Waarom maak ik een levenstestament?
- Wie kies ik als gevolmachtigde?

- Inhoud levenstestament: 1. financieel
- Aandacht voor schenkingen
- Wie houdt controle en toezicht?

- Inhoud levenstestament: 2. medisch
- Aandacht voor palliatieve sedatie en euthanasie

- Waarom naar de notaris?
- Protocol Beoordeling Wilsbekwaamheid
- Wat als ik al wilsonbekwaam (dementerend) ben?
- Persoonlijke wensen
- Wat doet de notaris?

Terminologie en misverstanden

“Wilsbeschikking” (wilsverklaring):

-**Testament:** regeling voor na uw overlijden
(voorbeeld: langstlevendetestament)

-**Volmacht:** regeling voor tijdens uw leven
(voorbeeld: levenstestament)

-Codicil

-Donorcodicil

-Euthanasieverklaring

-Reanimeer-mij-niet-penning

Verschil levenstestament / algehele volmacht / beperkte volmacht

U machtigt een ander om uw belangen te behartigen, al dan niet wegens verwachte wilsonbekwaamheid

- **Beperkte volmacht:** volmacht voor specifieke handelingen
(bankvolmacht of vertegenwoordigingsvolmacht bij de notaris)
- **Algehele Notariële Volmacht** (“Easyjet”):
korte, maar krachtige volmacht voor ‘alles’
(verkort levenstestament)
- **Levenstestament** (“KLM”):
uitgebreide en gedetailleerde volmacht, tevens wensenlijst

Waarom maak ik een levenstestament?

(Tijdelijke) wilsonbekwaamheid is voor velen de belangrijkste reden om een levenstestament op te maken. Maar dat hoeft niet!

2024:

290.000 mensen met een vorm van dementie in Nederland

2050:

620.000 mensen met een vorm van dementie in Nederland

-> **verdubbeling in ruim 25 jaar** door vergrijzing

(Bron: alzheimer-nederland.nl)

Werkt mijn levenstestament direct of niet?

Directe inwerkingtreding (dus als u zelf nog wilsbekwaam bent)

-voordeel: handig bij bijvoorbeeld verminderde mobiliteit
(ziekenhuisopname)

-nadeel: misbruik ligt op de loer. Grote mate van vertrouwen
noodzakelijk

Of

Inwerkingtreding **na vastgesteld verlies wilsbekwaamheid** (middels
artsverklaring)

-voordeel: zelfbescherming, geen discussie over de vraag of u
de handeling nog zelf kunt verrichten

-nadeel: tijd en geld

Wie kies ik als gevolmachtigde?

Afwegingen ten aanzien van de gevolmachtigde

-Wie is gevolmachtigde en wie is de 'reserve'?

Een echtgenoot is niet automatisch bevoegd!

-Benoem ik één of twee gevolmachtigde(n)?

-Verdeel ik de taken over meerdere gevolmachtigden (bijvoorbeeld zoon financiën, dochter zorg) of juist niet?

-Binnen familie- en vriendenkring of een professional?

Inhoud levenstestament

De volmacht in het levenstestament valt uiteen in twee onderdelen:

1. Financieel / administratieve volmacht

2. Medische volmacht

Inhoud levenstestament

1. Financieel / administratieve volmacht

De gevolmachtigde mag namens u onder andere:

- contact houden met de overheid (bijvoorbeeld met de Belastingdienst)
- uw zaken regelen met de bank
- uw huis en andere bezittingen van u verkopen of verhuren
- geld lenen en/of uitlenen
- een nalatenschap aanvaarden of verwerpen
- giften doen en aannemen

Bijzondere aandacht voor schenkingen

In geval van door de rechter uitgesproken **bewind**:

Hoofregel: geen schenktraditie? Dan geen schenkingen toegestaan door bewindvoerder uit vermogen van betrokkene. (Het is niet in het belang van de betrokkene om zijn vermogen weg te schenken)

In geval van **levenstestament** zonder bepaling over schenkingen:

Aansluiten bij hoofregel voor bewind. Schenkingen niet toegestaan zonder schenktraditie.

Bijzondere aandacht voor schenkingen

Spreek duidelijk uit wat uw wensen/beperkingen zijn als het gaat om schenken, bijvoorbeeld:

“Schenken is toegestaan”

-indien daarmee erfbelasting kan worden bespaard

-indien daarmee eigen bijdrage verzorgingshuis kan worden verlaagd

-mits alle kinderen tegelijk en ieder evenveel

-maar niet meer dan jaarlijkse vrijstelling

-maar er moet voldoende overblijven om zelf van te kunnen leven

Wie houdt controle en toezicht?

Derden hoeven niet te controleren of de gevolmachtigde:

- bevoegdelijk gebruikmaakt van de volmacht
- de handeling verricht in uw belang

Om misbruik te voorkomen (of schade te beperken):

in het levenstestament opnemen dat **rekening en verantwoording** moet worden afgelegd **aan u of aan een ander**, bijvoorbeeld maandelijks of jaarlijks.

Inhoud levenstestament

2. Medische volmacht

De gevolmachtigde mag namens u onder andere:

- alles bespreken met uw artsen
- beslissingen nemen omtrent behandelplan en medicatie
- alle medische informatie inzien

Palliatieve sedatie en euthanasie

Bijzondere aandacht voor wensen die niet zozeer zijn gericht op herstel, maar op levensbeëindiging

De enkele verklaring en volmacht in het levenstestament is **niet voldoende** als het gaat om:

- “Voltooid leven”
- Reanimeer-mij-niet-wens
- Behandelverbod
- Euthanasie

Waarom naar de notaris?

Levenstestament moet in **notariële akte** zijn vastgelegd

Waarborg notariële akte

- begeleiding en voorlichting
- controle wilsbekwaamheid
- geen sprake van dwang of beïnvloeding

CLTR-registratie: extra beveiliging tegen onbevoegde vertegenwoordiging

Protocol Beoordeling Wilsbekwaamheid

Notaris moet **verplicht** protocol volgen indien:

- de diagnose Alzheimer al is gesteld
- hij zelf twijfels heeft over de wilsbekwaamheid van cliënt

Wat gebeurt er dan?

- Artsverklaring benodigd van een onafhankelijke (geriatisch) arts
of
- Benoeming bewindvoerder / mentor / curator door de rechter

Wat als ik al wilsonbekwaam (dementerend) ben?

Benoeming bewindvoerder / mentor / curator door de rechter:

[Meer info: www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

Bewind: de bewindvoerder heeft het **financiële beheer** over uw vermogen. Bankzaken en financiële administratie. Medewerking van bewindvoerder nodig (hij kan aankoop terugdraaien). Voor grote uitgaven toestemming kantonrechter nodig.

Mentorschap: de mentor neemt alle **niet-financiële beslissingen** voor u. Verzorging en medicijngebruik.

Curatele: de curator neemt alle beslissingen op **beide** gebieden, Helemaal niet meer handelingsbekwaam; u kunt niet meer zelf over uw goederen beschikken.

Euthanasie?

- Mag alleen als patiënt dit zelf wil; hij moet zelf om euthanasie vragen (dus niet de gevolmachtigde). Arts is nooit verplicht om de wens uit te voeren;
- Spreek hierover met uw huisarts, liefst twee maal per jaar;
- Registratie bij de Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde (N.V.V.E.);
- Spreek uw wensen uit op video (laat u filmen met een smartphone).

Persoonlijke wensen van meer praktische aard, bijvoorbeeld:

- Het is mijn wens dat ... zorgt voor mijn huisdieren*
- Ik bezoek regelmatig de kerk. Dat betekent dat*
- Ik wil er verzorgd blijven uitzien. Dat betekent voor mij dat ...*
- Ik vind beweging belangrijk. Dat betekent voor mij dat*
- Ik vind sociale contacten belangrijk. Dat betekent voor mij dat ...*
- Ik lees graag de krant. Dat betekent voor mij dat ...*
- Mijn profiel moet van social media worden verwijderd zodra...*
- Ik wens zo lang mogelijk in mijn eigen huis te blijven wonen*
- Ik bezoek graag culturele evenementen, zoals Voor zover mijn conditie dat toelaat wil ik dat zo veel mogelijk blijven doen.*
- Ik hou van activiteiten in de natuur, zoals wandelen. Voor zover mijn conditie dat toelaat wil ik dat zo veel mogelijk blijven doen.*
- Wat betreft mijn voeding heb ik de volgende wensen: ...*

Wat doet de notaris?

Bij de notaris:

- ondertekening originele akte
- registratie in CLTR (Centraal Levenstestamentenregister)
- afgifte afschriften aan volmachtgever
- kosten afhankelijk van hoe uitgebreid de akte wordt (Easyjet-KLM):

€ 550-650 voor één levenstestament

€ 800-850 voor twee levenstestamenten (partners)

U bent van harte welkom voor een persoonlijk advies!